СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 223. Джерзи Ситі, Н. Дж., второк, 24. вересня, 1929. VOL. XXXVII. No. 223. Jersey City, N. J., Tuesday, September 24, 1929. THREE CENTS.

СЛІДСТВО НАД ВОЄННОЮ ПРОПАҐАНДОЮ

ШВОБ НА ЛАВІ СВІДКІВ У СПРАВІ МОРСЬКИХ ЗОРУЖЕНЬ.

ВАШИНГТОН, 23. вересня. — Сенатовий комітет, що дістав припоручення розслідити пропаганду проти обмеження морських зоружень, переслухав нині незвичайно важного свідка, котрим був відомий властитель залізних фабрик, Чарлз Швоб.

Свідок заявився за обмеженем морських зоружень. Говорив він, що він не мавби нічого проти того, щоби всі воєнні кораблі потопити в морю. Коли один сенатор спитав його, що він думає про найняття Шірера для ведення пропаганди проти урядових заходів за обмеженем морських зоружень, Швоб заявив, що се був нерозумний крок. Він говорив, що він нічого не знав про діяльність Шірера на женевській конференції.

ЗА ПРОГИБІЦІЮ У ВАШИНГТОНІ.

ПРЕЗИДЕНТ ГУВЕР ОБІЦЮЄ „ВИСУШИТИ" СТОЛИЦЮ.

ВАШИНГТОН, 23. вересня. — Сенатор Говел з Небраски заявив у сенаті, що столиця Злучених Держав є одним з найбільше „мокрих" міст у краю. Президент Гувер сейчас попросив сенатора подати йому факти на своє твердження та запевнив його, що він доложить усіх старань, щоби зробити Вашингтон справді „сухим".

Президент Гувер думає рівночасно, що заява сенатора не відповідає правді. Сенатор у відповідь каже, що всі про те знають, що Вашингтон не „сухий", але нема на се доказів.

АРЕШТУЮТЬ ВИНОВНИКІВ УВЕЗЕННЯ БАНКИРА.

ЯЦКОВИЧ ЗАЙМАЄ СТАНОВИЩЕ НЕ ОБЖАЛОВАНОГО, А ВАЖНОГО СВІДКА.

ПАТЕРСОН (Ню Джерзі), 23. вересня. — Поліція й прокураторія вже поставили перед велику лаву присяжних суддів головного виновника увезення місцевого банкира Еліота за придержання його через шість днів. Має ним бути, після слів поліції, брокер Гарі Кулер. Лава присяжних суддів признала, що він повинен станути на суд за закинений йому злочин, а судя визначив на нього залог у висоті 25,000 долярів. Сі гроші сейчас зложено й Кулер вийшов на волю.

Поліція шукає ще далі за шістьма людьми, згаданими в акті обжаловання, а саме за: Джузепе Бонджорно, Анджельо Ляпурно та чотирма иншими, котрих імен поліція ще не виявляє.

Ключ до сих арештовань дістала поліція зі зізнанья банкового урядника Иосифа Яцковича, сина місцевого греко-католицького священика. Він зложив повні зізнання перед капітаном Монксом та прокуратором Бернетом. Зі зізнань Яцковича поліція переконалася, що їй нема що винувати Яцковича, бо головним винуватцем увезення Еліота являється Кулер. Зі зізнань Яцковича виходить, що банк умішався в якусь незаконну трансакцію. Еліот, як директор банку, спротивився сьому та заявив, що донесе про се стейтовому банковому урядови. На день передтим, як він мав зробити се донесення, банкира пірвано й увезено. Зі слів Яцковича виходило, що головним справником увезення мав бути Кулер.

Поліція нині зовсім уневиннює Яцковича, котрого вона признає не обжалованим, а важним свідком.

СУПЕРЕЧКА ЗА ВИКЛЮЧЕННЄ МУРИНІВ З ЦЕРКВИ.

ЛЯ ГАРДІЯ, КАНДИДАТ НА МЕЙОРА НЮ ЙОРКУ, ОСУДЖУЄ ЦЕРКВУ.

НЮ ЙОРК, 23. вересня. — Заряд епископальної церкви св. Марка в Бруклині видав публичну заяву в справі виключення Муринів від богослуження в сій церкві. Заряд заявляється всіми голосами за становищем священика Блекшіра.

Ся заява церковного заряду відразу викликала реакцію зі сторони Краєвого Товариства Для Поступу Муринів. Товариство сейчас віднеслося до епископа сеї церкви, щоби він осудив становище церковного заряду та священика. Товариство звертає увагу епископови, що становище священика не годиться з наукою Христа та що воно випливає зі загорілої ненависти до чорно-шкірих людей.

Конгресмен і републиканський кандидат на уряд мейора міста Ню Йорку, Ля Гардія, виступив у публичній промові проти священика Блекшіра та проти роблення в церкві ріжниці між білими й чорними. Конгресмен звернув увагу, що поступок о. Блекшіра противиться ідеалам Лінколна, а й „Христос певно звісив голову зі стиду за поступок священика".

ПОВАЖНІ ЗАВОРУШЕННЯ В МЕКСИКУ.

3 ЛЮДЕЙ ЗГИНУЛО, 3 ТЯЖКО РАНЕНИХ.

МЕКСИКО, 22. вересня. — Наближаючіся вибори президента Мексика потягають за собою богато жертв людей. Підчас передвиборчих зборів прийшло між прихильниками кандидата Васконсельоса й прихильниками Ортіса Рубіо до горячої суперечки, а далі до бійки. У бійці вбито трох людей, а трох инших тяжко поранено.

Президент Хіль мусів особисто інтервеніювати, щоби здержати заворушення.

Мексиканське міністерство освіти виступає з широкою програмою боротьби з неграмотністю в краю. Пароххіяльні школи, каже воно, причинилися більше до поширення неграмотности, ніж грамотности. Великі промислові переміни в краю вимагають освічених робітників. Край мусить достарчити гроша на поширення сеї освіти, коли населення не має лишитися позаду инших народів.

ЗРІСТ СЕКТАНТСТВА НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

„Ком. Правда" затрівожена бездільністю протирелігійних організацій і рівночасним зростом ріжних сект. Головно в промислових районах Донеччини замітний великий успіх пропаганди релігійних провідників. Часопис наводить такі приміри: В Юзівці приходило донедавна на богослуження 20 старців та баб, а тепер є там до 3,000 членів ріжних сект. В Макіївці зареєстровано урядово вже 13,000 сектантів, між тим 4,600 молодих робітників.

ЗАКОН ПРО НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТИ В РУМУНІЇ.

В осінній сесії буде внесений, як пише „Курентул", між першими проектами правительства і проект закона про національні меншости, який предвиджує й адміністративна реформа. Як відомо, то правительство вислало було свого часу посла Гіцу Попа на студії меншосної проблеми по инших краях в Европі. Г. Поп є приятелем Українців, який числив між своїми приятелями й покійного Сембратовича, редактора „Рутеніше Ревю". Комісія, яка має розробити цей законопроект, має бути іменована зараз по приході до Букарешту.

ЕСПАНІЯ ПОВАЖНІЄ.

Еспанія йде нині в деяких законах щодо прилюдної моралі слідами Англії. Німецька преса підкреслює зі здивуванням факт, що громадянин Мадриду, Кікардо Новачеррада Пердігуеро, дістав вязницю за те, що поцілував невідому дівчину на вулиці. Слідство ствердило, що се не була ні його наречена, ні сестра, ні своячка, а поліційний урядовець подав до його відома, що від кількох тижнів має правосильність новий суворий закон щодо такої легкої поведінки, яка була відома, дозволена, а навіть звеличувана у давній лицарсько-серенадній Еспанії.

ТРАНСПОРТ ЗОЛОТА.

Недавно тому переслав державний англійський банк до Парижа транспорт чистого золота на мілійон фунтів. Золото віджіхало звичайними вантажними автами у звичайних скринках без ніякої охорони на летунський майдан, а звідти літаками до Франції. Від довгих літ не було в Англії ніодної спроби, щоб ограбити такий транспорт. Він відбувається так просто і непримітно в білий день, що ніхто й не в силі догадатися, що на звичайнім возі, вкритим звичайним полотном з написом якоїнебудь торговельної фірми, іде таке майно. При нагоді згаданого транспорту довідуємося, що в світі є тепер у злитках і в монеті всього на 2 міліярди фунтів стерлінгів золота. З цього 800 мілійонів є в Злучених Державах, 160 міл. у Франції, 100 міл. в Англії, 100 міл. в Еспанії; в Німеччині лише 22 міл. Що року сума золота збільшується на 80 мілійонів. Що тижня приїзджає до Лондону з півд. Африки приблизно на мілійон фунтів стерлінгів. Літаків уживають при транспорті золота тому найохотніше, бо при поспішній перевізці платиться мінімальні відсотки. Ці відсотки є дуже високі, коли золото іде пароплавами до Америки кілька днів.

ПОМЕР ОСИП КОСОВИЙ.

В однім нюйорськім шпиталі помер на чахотку Осип Косовий, бувший управитель „Народної Волі", а відтак редактор презбітеріянського „Союза". Останніх кілька літ він був уже не спосібний до ніякої роботи і доживав свого життя, гірко бідуючи.

НАГІНКА НА РОСІЙСЬКИХ КЛЯСИКІВ В ІТАЛІЇ.

По вісткам італійських газет державний секретар внутрішніх прав розіслав до всіх префектур Італії циркуляр, яким приказується конфіскувати твори Достоєвського, Толстого, Горкого й Турґенева. В міністерськім циркулярі сказано, що ці книги розповсюднюють злобні ідеї з метою підкопатися під єдність фашистівської держави.

ЗДИРАЮТЬ СИЛОЮ.

До „Діла" пишуть: 14-го серпня ц. р. мали ми спадкову справу в суді в Мельниці: треба було перебрати гроші, що прийшли з Америки для рідні Зельських зі Залісся, через суд у Мельниці. Коли офіціял полагодив усі формальности і підписи сторін були покладені, тоді начальник суду заявив сторонам, що вони мусять зложити від кожної своєї пайки по 10 зол. на місцевий відділ „Товариства охорони молодежи". На відповідь сторін, що вони не бачать причини, чому мали би складати гроші на таке товариство, начальник заявив, що він цього жадає і вони мусять це заплатити. Накінець, під загрозою невиплачення присланого спадку, сторони були приневолені зложити жадану суму на ціль, вказану начальником суду. Виринає питання: чи істнуючі закони дозволяють суддям підчас їхнього урядування стягати зі сторін фонди на такі товариства?

ЩО ЗНАЧИТЬ ОДНА ІДЕЯ.

У польськім місті Ліда мешкав Андрій Півніцький, що має багато свояків в Америці. Але ці своякі забули про нього і рідко хто з них прислав йому кілька долярів. Він писав до них ріжні листи з ріжного лімантом про своє важке становище, але ці суплики не робили задовольняючого враження. Доляри не ловились на цю паперову вудку. Аж одного дня пан Півніцький найшов американську ідею. Він пішов до фабрики грамофонових плит у Варшаві і замовив собі одну плиту зі своєю промовою в 12 примірниках. Це коштувало дорого, аж 400 золотих, але згучало чудово: „Дорогі своякі! Всі мої письменні послання до вас лишаються без відповіди. Листи не в силі передати моїх клопотів так точно, як живе слово, яке чуєте. З тону мого голосу можете переконатися, в якім я страшнім положенні з моєю ріднею і як дуже я потрібую вашої помочі. Не забудьте за свого своєка в старім світі, що є недалеко голодової смерти!" Після цього йшли щирі привіти для всіх свояків і запевнення вдячности заздалегідь. Промовець запакував кожну плиту до иншого пакету і післав усім своїм своякам. Минуло кілька тижнів і з Америки прийшли не тільки доляри, але й „шифкарта" від вуйка з Бостону для всеї рідні своєка з Ліди, що має такі американські ідеї, а марно пропадає зі своїм талантом у „старім світі".

МІЛІОНОВІ МИТНІ ЗЛОВЖИВАННЯ В ВИЛЬНІ.

Східна Агенція повідомляє з Вильна, що комісія, яку вислало міністерство скарбу, щоби вона розслідила надужиття в виленськім митнім уряді, ствердила великі зловживання і фальшиве накладання мита в 82-ох випадках, яке принесло державі страту на 5 і пів міліона золотих. Загальні страти перевищають 12 міл. зол. на шкоду держави.

КУПУЮТЬ ДІТИ!

Радіо з Ковна доносить, що там трапився випадок продажі дитини циганам. Продавець хотів за дволітню дитину 55 літів, але продав її за 24 і пів літа.

ДЕ ПАНУЮТЬ ЖІНКИ.

Англійський дослідник Гервандес вернувся після двохлітньої мандрівки з прецікавими враженнями. Недалеко Мексика відкрив він острівець Тібурек, якого культура і спосіб життя не змінились зовсім від 2,000 літ. Живе там племя Індіян „сера", що має 4,000 голов. Чужинці не заїзджають туди ніколи; мешканці досі не бачили ще ні залізниці ні авта. Єдині літаки з усієї сучасної техніки ввижаються цим дикунам як великі птахи або грізні боги. Острівець політично вповні незалежний; ніхто ним не журиться, навіть пірати не зупиняються там. Гервандес знав трохи мову цих Індіян і це дало йому змогу прожити між ними цілий місяць, хоча спочатку лякався за своє життя. Головою племени є 60-літня жінка і вся рада правління є жіноча, складена з матрон. Мущина є там на становищі раба, починаючи свою працю від кухобарства. Армією з 300 вояків проводять жінки, а мущини є звичайною „мужвою". Жінка може мати довільну скількість мужів і тільки вона, як найстарша донька, має перше право до спадщини, а її сестри дальше. Брати не дістають нічого. Зрештою в подружі, житті нема ніяких ріжниць між ріднею і посторонніми; звязки є в стані чисто звіринного, довільного добору.

БАЛЬ У ВЯЗНИЦІ.

У цікавім французькім місті Лімож відбувся цими днями небуденний баль. Опівночі танцювали та забавлялися всі мешканці тамошньої вязниці. Давав цель баль один зпоміж них, злодій і шльосар Поль Ґреґар. Без дозволу та відома вязничної влади. Підчас відсиджування кари з нудьги вернувся він до свого першого ремесла і почав дорбляти ключі до всіх келій. Від довгих тижнів ними користувалися його товариші, відвідуючи своїх сусідів і сусідок. У вязниці був і окремий коридор жіночий. Прийшла черга і на головні ворота вязниці. Одної гарної літньої ночі всі близькі засуджені повиходили зпоза своїх ґрат і почали „широку" забаву. Вони були так втішені, що більшість навіть не пробувала втікати на волю. Але бавилися таки за голосно і тому управа вязниці довідалась про причину ріжних таємних вязничних явищ, до яких досі не мала „ключа". На шльосаря Ґреґара, як на змарнований талант, звернули увагу.

МОСКВА ЗДИРАЄ ЗБІЖЕ З УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН

ПО ВСІЙ УКРАЇНІ ВІЙСЬКОВІ ВІДДІЛИ ПРИМУСОВО СТЯГАЮТЬ ПОДАТОК ЗІ СЕЛЯН. ЗА НЕЗДАЧУ ЗБІЖЖА КОНФІСКУЮТЬ СЕЛЯНСЬКЕ МАЙНО.

ХАРКІВ (УССР), 23 вересня. — З огляду на те, що селянство ухиляється від здачі державі „лишків" збіжа, почалося примусове відбирання їх від селян, для стягання збіжевих податків. Для цього на села післано спеціяльні комісії з відповідною військовою силою.

Одночасно видано новий урядовий декрет, по якому всі особи, котрі відмовляються віддати свої „лишки" збіжа державі, або ховають їх, карається гривною в пять разів більшою, ніж вартість захованого, або не зданого державі збіжа. Куркулів та заможне селянство ще до того карають конфіскатою всього їхнього майна.

(Прим. Ред. Большевики вважають куркулями та заможніми вже тих селян, що мають пару коней та одну корову).

РОСІЙСЬКО-КИТАЙСЬКІ СУТИЧКИ.

НА ВСЬОМУ РОСІЙСЬКО-МАНДЖУРСЬКОМУ КОРДОНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ДРІБНІ НАПАДИ КИТАЙЦІВ І БІЛОГВАРДЕЙЦІВ.

ЧИТА (Сибір), 23 вересня. — На манджурському кордоні недалеко міста Нерчинська білогвардейська банда напала на радянську територію. Напад відбили відділи червоної армії. Білогвардейці відійшли на китайську територію, стративши 10 вбитих, багато поранених та кілька коней і чимало зброї. Серед червоноармейців поранено одного.

Пять миль на північ від місця нападу білогвардейців китайські війська несподівано напали на большевицьку пограничну сторожу, але були відбиті червоними відділами.

Подібні напади відбулися і в инших місцях на південь та на північ біля Мічінська, Амазаря і т. д. Всі напади червоні війська відбили.

ХАБАРОВСЬК (Сибір), 23 вересня. — Відділ китайського війська напав на радянську територію біля стації Пограничка. Китайці вели важку перестрілку з радянськими військами, але змушені були відійти на свою територію.

НЕМА ГОРОЖАНСЬКОЇ ВІЙНИ.

КИТАЙСЬКИЙ УРЯД СПРОСТОВУЄ ЧУТКИ ПРО ВИБУХ НОВОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ В КИТАЮ.

ШАНГАЙ (Китай), 23 вересня. — Китайське правительство офіційно спростовує всі чутки про бунт генерала Фе-Квея та про початок горожанської війни. Уряд говорить, що ці відомости йдуть від Японців, які перехід дивізії під командою генерала Фе-Квея на нове розквартирування приняли за повстання. Всеж генерал Фе-Квей звільнений зі становища команданта.

БОЛЬШЕВИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПЛЕБІСЦИТУ.

ЩОБИ ЗАСУДИТИ ВСІХ МІНІСТРІВ ТА УПОВНОВАЖЕНИХ НІМЕЧЧИНИ, КОТРІ ПІДПИСУВАЛИ МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 23 вересня. — Большевики зорганізували свій похід по улицях Берліна. Вони домагалися всенародного голосовання для віддачі під суд усіх німецьких міністрів та уповажнених, котрі підписували міжнародні договори, включно з пляном Йонга. Всіх їх большевики обвинувачують у державній зраді та в уярмленню німецької нації.

Підчас цього походу дійшло до сутички між большевиками та націоналістами. Хоч з обох сторін впало багато стрілів, нікого не покалічено й не убито. Поліція привернула лад, перевівши арешти. Арештовано понад 100 осіб, переважно комуністів.

НОВИЙ КРУЖЛЯК.

ПОБИВ УСІ РЕКОРДИ СКОРОСТИ.

ПАРИЖ (Франція), 23. вересня. — Переведено проби скорости нового французького кружляка „Верден". Проби тривали два дні. „Верден" дав найбільшу скорість, якої ще ніколи не осягнув жаден пароплав, бо 40.2 милі на годину. Передтим найбільшу скорість осягнув кружляк „Вальмі", але вона виносила 39.2 милі.

ГОРИТЬ 100 ДНІВ.

НАФТОВЕ ДЖЕРЕЛО ГОРИТЬ І НЕМА СПОСОБУ ПОГАСИТИ ЙОГО.

БУКАРЕШТ (Румунія), 23. вересня. — Вже більше як сто днів горить нафтове джерело біля Морені. Загорілося воно в той час, як тільки були встановлені рури для добуття нафти з глибини 1,453 метрів. Величезний стовп диму й вогню ось уже скоро 4 місяці палає в Морені, загрожуючи пожежою иншим нафтовим джерелам.

Всі способи погасити вогонь не дають жадних наслідків ізза страшного тиснення нафти. Зпочатку думали згасити вогонь звичайним способом, наложивши на вогонь величезний залізний дзвін, що важив кілька тон, але сила газу та вогню його відкинула як папірову іграшку, розірвавши на части. Потім старалися зробити глибокий підкоп, щоби перетяти джерело нафти, але й це не повелося, лише загинуло кілька робітників. Тепер роблять новий, ще глибший підкоп, сподіваючися впрямувати в нього нафту.

ЗЕМЛЕТРУС У ТУРЕЧЧИНІ.

ЦАРГОРОД (Туреччина), 23. вересня. — В суботу був сильний землетрус у східній Анатолії. Землетрус знищив кілька сіл, а одно з них, Турнік, що мало 25 осель, знищене так, що під руїнами загинули всі його мешканці.

Ще не зясовано числа загинувших та покалічених людей, а також не підраховано усіх шкід, які заподіяв землетрус, але вважають, що вони будуть дуже великі.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокое число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЄДИНИЙ ВОРОЖИЙ ФРОНТ.

Формування единого ворожого московського фронту проти українства треба вважати довершеним фактом. Був один час, коли російська еміграція, опинившися за кордоном, ще мала деякі розбіжні погляди на право українського народу „на самоопределеніє", але тепер знову чується зі всіх кол і груп ріжних русотяпів „нет, не било", але вже не так впевнені, як раніше, що „і не будет". Тому це слово катівської триединої формули російського імперіялізму тепер вони замінили: „і не желаем, чтоби било".

Біля завдання боротьби з українським „сепаратизмом", на всіх ділянках його прояву, заходилися всі московські кола, а з ними й инші прислужники московського імперіялізму. Останніми часами вони особливо розвивають свою акцію, рятуючи від роспаду „єдіний русскій народ", а передовсім звичайно ведучи боротьбу з українством. У цій боротьбі обєдналися й соціялісти, й монархісти та ріжного походження „верние слуґі" російського імперіялізму. Вони тепер стараються доказати, що український нарід, його мова, його культура — це вигадка зловредних сепаратистів.

Вони біснуються за кордоном, бо бачать, що навіть большевизмови, цій останній їх надії після упадку царату на „собіраніє землі Русской", не пощастило розвязати національного питання в бувшій Росії на користь „єдіной Россії". Вони добре знають і бачать, що національна свідомість українських народніх мас на всіх українських землях зростає з кождим днем. Ця свідомість перекинулася вже навіть туди, де москвофільство. здавалося, було захищене найсильнішою фортецею від українського нападу, а саме: на Закарпатську Україну. Вже й там сколихнулася народня свідомість. Уже й там маси все більше починають розуміти, що для них не Москва ближча, а Київ. Що до Москви ніяк не дійдеш, щоб обминути Київ. І коли Київ стане дійсно столицею вільного й незалежного, державного українського народу, то не поможуть жадні москвофільські вибрики на всіх землях України, які є положені по цей бік рижської смуги та Дністра.

Примара державности української душить усіх ворогів українського відродження. Тому вони ніби в гарячці і з просоння починають розводити ріжні теоретичні спори про походження українського народу, про його мову, про його культуру, права й т. д. Забувають, що право народа на його державність в наші часи залежить від його волі й бажання мати свою державу, а потім від вислідів боротьби. Тому свідоме українство мало звертає увагу на теоретичні спори, але готується до завзятої й упертої боротьби, плекаючи волю свого народа до державного життя.

Я. Дуб.

СУЧАСНА КРІЗА ДЕРЖАВНОГО ЛАДУ ТА МАЙБУТНІЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ.

Велика европейська війна не лише захитала господарську ґеґемонію Европи у світі, але також у значній мірі основи того суспільного та державного ладу, що витворився протягом попереднього віку. І справді, в бігу останніх років помандрували у безвість кілька великих імперій, що були довший час підпорою того напівфевдального монархічного ладу, що в деяких країнах ще раніше загинув під натиском промислового капіталу та робітничого руху.

Вже перед війною в лоні европейських націй відбулися значні зміни, а саме протягом останніх десятиліть на політичний овид виступили на рівні з маєтними соціяльними верствами (землевласники, домовласники, купці, промисловці тощо) також широкі народні маси (робітництво, реміснини, селянство, службовці. Проте тоді ще не було поміж ними такої ворожнеечі та політичного зріжничковання, як це маємо особливо у післявоєнному часі. Адже війна та революція не лише знищили фінансову рівновагу европейських держав та викликали хронічну господарську крізу в Европі взагалі, але також ґрунтовно підірвали добробут середних верств европейського суспільства. Особливо на ґрунті інфляції десятки міліонів середних дрібних хліборобів. промисловців та крамарів, як також міліони урядників, службовців та представників вільних професій втратили своє колишнє соціяльне становище, так би мовити, спролетаризувались і засвоїли почасти політичну ідеольоґію робітничої кляси. Звичайно цей процес в деяких країнах ще не пішов так далеко, як це сталося, наприклад, в Анґлії чи Німеччині, проте він усюди дає себе знати. Разом з тим Европа, втративши свою господарську ґеґемонію та переставши бути світовим банкиром, вже роками безуспішно намагається розвязати проблему того промислового та аґрарного перенаселення, яке виявляється у хронічнім безробітті по містах та селах. Бо у світовому господарстві взагалі, а в торговельному обміні зокрема, відбулися протягом останніх 15 років величезні зміни не на користь Европи, а тому вона тепер не є в стані розвиватись належним темпом свої продукційні сили, щоб таким робом забезпечити своїй людности відповідну працю. Мало того, перед війною понад 2 міл. европейських селян, робітників та людей інших професій виїздили у позаевропейські країни, а тепер ця еміґрація в незалежних від Европи причин скоротилась більше, ніж на половину. Себто, не зважаючи на зменшення річного приросту та значні втрати людности підчас европейської різанини, в Европі нині дається відчувати значно більша перелюдненість, як то було перед війною.

Саме оці соціяльно-економічні зміни являються причиною тої державно-політичної крізи, що все загострюється в Европі та прибирає іноді досить небезпечні форми. Раніше родина та особливо церква були тими інститутами, що в значній мірі затримували цей процес політичної радикалізації широких народніх мас. Крім того в попередніх віках лише заможні верстви суспільства користувалися майже монопольно здобутками освіти та культури. Таксамо тоді інститут власности мав значно інший характер, ніж тепер. Нарешті в минулому не було тих політичних свобід, що відчинили всім суспільним верствам двері до вільної орґанізації. Европейський лібералізм у боротьбі проти колишньої автократії та монопольного панования февдальних соціяльних ґруп, як також у змаганнях за політичну рівноправність всіх громадян, протягом XIX стол. направду добився перемоги над своїми противниками. Колишня мораль, яка базувалася на приписах релігії, а також авторитет влади, побудований на засадах гієрархії то монархії, втратили нині під собою ґрунт і прибрали нову форму. Так само правні норми у звязи з глибокими змінами побуту соціяльних відносин, моралі та інститутів власности й родини нині вже не відграють тої ролі, яку вони мали у минулому.

Тріюмф европейського лібералізму над колишнім світоглядом та суспільним ладом причинився до величезної культурно-політичної революції, але він не розвязав соціяльної проблеми та навіть ще більше ускладнив міжнародні відносини на ґрунті господарського суперництва ріжних держав. Тому саме народні маси з часом почали переходити під вплив інших політичних чинників і поволі завойовуючи новий соціялістичний світогляд та його ідеольоґічну концепцію, зачали провадити боротьбу за владу в державі, намагаючись таким робом добитися свого соціяльного визволення та цілком змінити суспільний лад. На думку комуністів це може статися лише шляхом установлення пролетарської диктатури, як це й зроблено на Сході Европи. Зновуж соціялісти, рахуючися з досвідом такого експеріменту в Росії та на Україні, навпаки обстоюють шлях повільного захоплення державної влади на засадах народоправства. І справді бачимо, що в богато европейських країнах соціялістичні партії досягнули такого великого впливу з державі, а зокрема в парляментах та інших представницьких орґанах, що без них вже неможливо уворити державної влади або місцевих урядів. У звязку з цим самі соціялістичні партії перестали бути цілком робітничими, бо до їх складу належить чимало членів інших суспільних ґруп, а підчас виборів на них голосують міліони дрібних власників тощо.

Раніше на ґрунті парляментської демократії до влади приходили по черзі то консервативні, то ліберальні партії, себто соціяльні ґрупи, що ріжняться між собою у методах та способами державного урядования чи політики, але стоять на ґрунті сучасного суспільно-господарського ладу. Ниніж зявилася третя сила, яка або отверто загрожує за одним махом все перевернути догори ногами, або сподівається добитися того шляхом певних радикальних реформ. Звичайно при таких обставинах боротьба за владу в державі прибрала нечувану гостроту та надзвичайно ускладнилась. Тому саме европейський парляментаризм та демократичний державний устрій переживають нині дуже гостру крізу. Себто ця система народоправства, що зародилась в Анґлії, а далі шляхом европейських буржуазних революцій поширилось в Европі й поза нею, тепер не вдоволяє вже не тільки комуністів, але також і чимало інших політичних сторонництв не вважає вже її панацеєю державного ладу. Тимбільше, що в процесі свого розвитку европейський парляментаризм прибрав гіпертрофічні форми, принаймні по деяких країнах. Так там, де парлямент став сувереном, себто в тих країнах, де голова держави, монарх чи президент, позбавлені будьякого впливу в державі, так що парляментські уряди утворюються лише формально з їх почину на ґрунті взаємної боротьби безлічі політичних партій досить часто неможливо утворити такого працездатного уряду, який міг би протягом довшого часу без великих перешкод працювати в нормальних обставинах. Разом з тим саме з цеї причини по деяких країнах державна влада не в стані розвязати ріжних складних проблем, що стоять на порядкові дня, а примушена їх або відсувати до приходу кращих обставин, або обмежуватися лише на дрібну працю, що звичайно дуже шкідливо відбивається на інтересах даної нації.

(Далі буде).

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Сего року в Бр. св. Георгія, від. 239 в Филаделфії помер уже другий член.

Невмолима, незважаюча на шестеро дрібонькых дітей, смерть підкосила цим разом життє нашого поважаного члена Олекси Кудли.

Раненько, дня 10. вересня розпращався бл. п. член Кудла зі сим світом, в шпиталі, полишаючи жену вдовою а шестеро діточок сиротами.

Небіщик походив зі села Климець, пов. Сколе, в Галичині. До Америки приїхав 20 літ тому. Він працював тут по фабриках деревляних виробів.

Земля йому пером!

Волод. Сеґінь, секр.

П. Ковальчик.

ПО ОДНІЙ ДОРОЗІ

(НОВЕЛЯ).

Присвячую українським дівчатам.

Право передруку застерігається. — П. К.

(4)

XIII.

Завзято й славно боролась молода армія Західної України. На час, хоч на короткий, здобула свою державу. Та недовго було цієї радости! Десятковані ріжними хоробами, маліли ряди національної армії...

Молодий квіт не видержав морозів лихої долі. Не розвявнувшися ще добре, гинув, умирав!

До цього ще ворог, скріплений новими рядами, виеквіпуваний в найновіщі знаряди морду, наступав великою силою, проломив ряди геройської та збідованої армії!...

І кудиж іти?

До останнього менту боролись українські діти, з завзяттям боронили кождої пяди рідної землиці! Та не встоялись! Мусіли податись! Мусіли покинути рідну землицю й пішли на чужину, на вигнання...

З відходом знищеної армії зайшло й сонце волі для українського народу...

XIV.

Літа проминули...

Пропала держава, згасла й воля, і знов ярмо неволі зависло над геройським народом.

Деж твої сини, безталанний мій народе? Деж твої герої?...

Широкі степи українські красуються густо розсіяні макцвітом, де діти України свою кровцю пролили, і богато їх, так богато, мов червоне море, море людської крови розлилося від синіх верхів Карпат аж по високий Кавказ!

А хто не впав на славному полі бою, цей валяється безбатченком по чужині, сумуючи за рідним краєм. А найнещасливіщі ці, що в рідному краю свій вік коротають за решіткою у вохких і в холодних ляцьких бараках.

Тисячі там померли з голоду й холоду! Ціле пекло переніс той, хто видержав у цьому ляцькому полоні!

Терпіння та знущання такі великі, що я не всилі описати болю цих народніх мучеників. Вони, сердеґи, самі не годні описати цього звірства, насильства та переслідувань „культурної Польщі!"

Колись зрозуміють та віддячаться нові месники, нові герої, нові Стрільці Січовії! Вони відплатять! Ох, і будеж то відплата солодка, солодка...

XV.

З чужини вертаються молоді соколи. Вертаються й приносять з собою духа волі... Вертаються, щоби підпольну роботу вести, ворога нищити й виховувати молодих борців на кращую хвилю.

Саджає їх ляшня в тюрми, та вони терпеливо все переносять, щоби, вийшовши з тюрми, піти між нарід і робити своє діло.

Одної днини стався великий рух у селі. Ціле село біжить до війта, бо там привела когось польська міліція. Кажуть, що з тюрми привели арештанта, родом з цьогож села.

І вивели його перед зібраний нарід. А нарід очам своїм не вірить. У здивованню занімів. Та в цюж мить нарід мов одна душа грімко скрикнув: „Тарас!"

Пізнав Тараса рідний люд!

Стоїть Тарас перед своїм народом, високий, трохи блідий, та все ще з цею самою усмішкою на устах, з цим самим полиском в очах.

Не видко зневіри, ні пригноблення. Оглядає його нарід дуже цікаво. Мазепинський стрій, хоч знищений і подертий, імпонує народові. Бож Тарас, його син, був в українському війську, а стрій цей є доказом, що було своє військо!

Та одного не завважав утішений нарід. Та хай, може хто инший завважає. Але не видко того.

Деж Галя? Чиж не чує вона серцем, що її милий вернувся?

Коли поліція переконалася, що Тарас з цього села й управа громадська переняла його під свою опіку, вона віділхала, а Тарас лишився серед народу, мов обгорнений хвилями безмежного моря. Обопільна радість завитала над ними.

Га тут же один сильний крик вирвався: „Тарас!"

Весь нарід пізнав цей жіночий голос і мов на команду, розступився: дають дорогу своїй любимці Галі, бо вона це була скрикнула.

Біжить Галя й кидається на шию Тарасови, і цілує-цілує, обеймає і плаче, ревними сльозами залліявшись.

Це радість, радість!

Обгорта її Тарас, та лиш одною рукою... другої нема. Вороги відтяли. Він інвалід.

Опритомнівши, Галя це завважує. Дикий страх малюється в її очах. Біль здавив за серце — і захиталось бідне дівчатко. Сильне рамя Тараса підтримало її.

„Люба Галю, не страхайся мене. Я знаю, що я інвалід-каліка, і мій вид болить тебе, а може... вбив навіть твою любов до мене. Я розумію це. Ти нічим не звязана. Ти молода ще, знайдеш собі відповідну пару. Любов твою до мене я благословлю й благословити буду до самої смерти, бо твоя любов була моєю животворною силою".

„Ні, Тарасе. — відказує Галя, випрямившись. — Я не боюся тебе. Я очікувала, довго очікувала цеї святої хвилі злуки. Я не страхаюся цього, що ти інвалід. Є ще в тебе права рука, і вона пригортатиме мене так же сильно, як і дві. Тиж сам знаєш, що десятки тисяч тіл українських героїв загинуло, а чи дух їх умер? Ні, він дальше жиє! Не тільки красу твою я полюбила, милий, але й духа, і серце. Тепер, пересвідчені, ще більш будемо любитись і працювати для рідного народу!"

„Галю! Та як? Моя карієра зломана, на господарстві робити я не всилі, а ти?

„Нічого, мій милий. За весь той час неволі, я вчилась кооперації. І тепер заснуємо кооперацію в селі. Я навчу тебе цього діла й будемо жити. Я не дармувала. Ти боровся з ворогом залізним, а я з темнотою!"

„Славна-ж ти, Галю!"

Пригортаючи її до свойого боку правою рукою, голосним і грімким голосом промовляє до зібраного кругом їх народу:

„Народе мій безталанний! Ми хоч програли хвилевий бій, та не здалися. Коли є ще в народі такі серця, як моя Галя, так ми не пропали ще! Ми ще зможемо боротися! Цього рода матері мусять виховати геройське покоління. Не впадай духом, мій народе! Спільними силами візьмімся до праці з вірою на кращу долю!"

Дух віри перелився й у нарід. Глядячи на цю пару, він не міг не вірити в слушність Тарасових слів.

Зі сльозами в очах, з надією в серцях, народ почав розходитись. Відай зрозумів він цю хвилю для обоїх молодих. Він полишив їх самих.

А вони, як раньше бувало, мов злившись в одно, пішли, та вже не в сад, а на цвинтар, поглянути на дорогу обоїм могилку. Тут завела його Галя на гріб рідної матусі. Привитавшися з цею могилкою, Тарас присягнув на ній вірну любов свому народові й Галі.

Тут на цій могилці залишили вони весь біль, сум, а може й зневіру, щоби завтра до схід сонця наново виступити в життя.

(Конець).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЕЛМВУД ПАРК, ІЛЛ.

Справа будови Українського Народного Дому.

Елмвуд Парк це маленьке містечко, недавно розбудоване. Воно положене на північний захід від міста Шикага, має поверх 10,000 мешканців, де Українці становлять майже 1% жителів.

До цього часу про життя та якунебудь діяльність цих Українців позамісцеві Українці майже нічого не знають. Тому я вважаю потрібним переповісти отсею дорогою громадську працю Українців з Елмвуд Парку й околиці.

Кілька літ тому зійшлось кількох Українців разом та задумали створити якесь українське товариство, в котрім можнаби було якунебудь працю провадити. Як задумали, так і зробили. Зорганізували товариство, вибрали уряд та назвали це товариство Український Американський Горожанський Клюб. З початку було мало членів, але з часом число членів зросло до 35. Сходини, себто збори відбувались з початку в місцевій містовій галі, а пізніше сходились до обширної пивниці в одного Українця, а відтак на переміну від одного до другого, де ми відбували свої так звані мітінги. Сходини такі не мали великих успіхів через те, що товариського приміщення не мали, де кождий член міг би був свобідно висловити свої погляди відносно ріжних справ, бо боявся, щоб не образити властителя дому, де збори відбувались, або його кума чи приятеля.

Карности товариської, себто почуття обовязку до організації, не було ізза ріжних причин, а то: а) кождий Українець має тут свою хату, розуміється, з довгами (моргечами) і, як звичайно, треба часу на те, щоби удержати коло хатини порядок і вже тимсамим громадські справи оставляються на боці; б) поважне число Українців до ніякої організації не належали й привикли жити по більшій части самітно; в) деякі знова через відсутність у товаристві протягом кількох літ відзвичаїлись від товариського життя; г) а є й такі, що прямо покинули організації через ріжні роздори та вузько-партійні погляди.

Та помимо того, до сього часу ми зробили дуже богато. Без славних провідників з ріжними титулами ці Українці зуміли зорганізувати українську діточу школу, в котрій участь дітей української історії, а найголовніше учать цих, так званих будучих Американців, любити матірну мову.

Помимо тяжких життєвих обставин переважна більшість цих Українців не жаліє тих видатків, котрі получені є з такою школою.

Тяжко приходиться учити цих дітей у невідповідних приміщеннях (пивницях). Тому задля добра цих дітей задумали вони постаратись о власне приміщенне, цебто побудувати власний дім. Куплено углову парцелю (корнерову лоту) на Фулертоні і 73 Евеню (26×125) і протягом 2-ох літ жертвами, уподаткованнем самих себе, колядами, забавами виплачено цю парцелю, в котру вложено поверх 2,000 дол. Кілька місяців тому, коли виплатили послідню рату, зачали думати про будову. Уряд вдався до архитекта, котрий за 50 дол. виробив плян будови, а з плянами вдались знова до будівничих, щоб вони знова дали рахунок — ціну будови такого дому. Кошти будови доходили до 13,000 дол. і вже рішено було на зборах розпочати будову.

Та з невідомих досі причин будову чомусь занехано.

На послідні збори приходять якісь делегати та зачинають упевняти нас, що такий дім замалий і околиця невідповідна, тому радять, щоби лоту продати, а купити дві лоти та побудувати великий дім. Ми просили нераз таких Українців, щоби приходили до нас на збори, а також щоб посилали своїх дітей до української школи, та заходи наші ігнорувалось. Мають вони свої товариства, котрі довше існують ніж наше, а про будову подібного дому їм мабуть і не снилось до цього часу, бо до будови треба грошей.

Я скажу тільки те, що околиця, яку ті панове пропонують, нічим не ліпша від нашої для такого дому, а зате на такі лоти треба мати що найменше 25,000 дол., а вже й будинок на таких лотах то треба би побудувати за яких 75,000 дол., а скільки є готівки на таке діло?! Обіцянками нічого не можна побудувати.

Проект гарний і думка гарна, та наші сили на таке щось велике за слабі. Працювати в тім напрямі можна, колиб вони дійсно щиро думали й хотілиб побудувати Український Народний Дім без жадної релігійної чи иншої закраски. Ми булиб їх спільниками й помоглиб, на скільки лише наші сили на це позволять, а покищо ми будемо старатись зреалізувати наше розпочате діло.

Я дивуюсь декотрим нашим урядникам з нашого товариства, котрі дійсно богато своєї праці доложили до нашого зачатого діла й котрі самі напирали на те, щоби будову якнайскорше розпочати, що вони якось нараз охололи та на мою думку (може вона й невірна) хотять нашу, ними керовану працю, звернути в противну сторону.

Наша організація невеличка та замітна тим, що поодинокі члени її, помимо ріжних релігійних чи політичних переконань, працюють спільно, чим доказують, що є якась спільна ідея, котра кождому Українцеви є дорогою, для котрої можна спільно працювати, покинувши сектантсево зі сваркою на боці. Ворогів маємо досить, бо досі провідники, кождий зосібна, ріжних угруповань (сект) стараються всіми силами доказувати, що тільки їхня віра чи партія є найсправедливішою.

Ми хочемо побудувати Український Народний Дім, якого в Шикаго і околицях нема, а є доми, котрі попри слово український мають ще й такі назви як: греко-католицький, греко-православний, монархістичний, демократичний, робітничий і т. д. Тільки такого Українського Дому нема, до котрого кождий Українець мігби зайти, покинувши свій партійний страх чи встид в дома.

Праця це велика, а тягар, получений з будовою такого дому, ще більший, та всетаки ми надіємось, що знайдуться в Шикаго й околиці такі Українці, котрі своєю лептою поможуть нам збудувати цей дім.

А можливо, що по инших містах Америки, а то й Канаді знайдуться такі Українці, котрі й свою цеголку поставлять в наш Укр. Нар. Дім, в котрім ми в будучности зможемо працювати в користь нашої нації.

Мих. Гарас, член Тов-а.

— Пане директор, моя жінка хотіла би вступити на сцену.

— А, чи має покликання?

— Самособою, все робить мені сцени дома.

ОТ, ЯК ПЕТРУВАЛИ!

Ей, Митре, будемо ми вас скидати зі старшого; якийсь тіт сегорічний Петро, як мокра осика, що кисне на огни та кисне, а грани дасть Бог!

Га, як у вас воли пють горівку, — процідив Митро крізь зуби, не виймаючи люльки з рота, — а ви на черниці ходите. то де вже вам і Петра справляти. Якби ви були добрі парубки, не так повинно бути...

— Ну, то кажіть як? Радьте, розказуйте, таж ви чей, як той каже, на тото і є, а ми в огонь підемо.

Митро усміхнувся, підніс голову, вийняв люльку з рота і сів на купину. Не від нині, тай не від учора він старшував межи волярами, і не одного, як то кажуть, справляв Петра. Йому і віком нема старшого в парубоцькім стані: затягнувся легінь. Сім літ в дівчині кохався, та батьки між собою сварку вчинили, Зося віддалась, а Митро до нині в селі парубочить.

— Добре, хлопці — каже — будем петрувати, най ся сотий кає. Але майте розум!

— Пів ліса звалимо в корінню, лише словом киньте!

— Петра нема?

— Нема, і Павла нема; пішли оба з дівками на черниці — відповів Іван.

— Добре! Слухайтеж, хлопці: як лиш оба вернуть... — Тай Митро прошептав щось тихо, щоби не чули малі хлопці, що гойдалися на колисанці під березою, коло петрівного стола.

Сонце схилилось уже з полудня, як долі горою сходили побіч себе два легко відділені гуртки людей. Час від часу менший гурток розпирхувався на боки, або борше збігав на долину, як лиш з більшого гуртка висунувся хто наперед. То волярі і волярки повертали з „Петра" від волів, звільнені на цілий день то молодшими хлопцями, то старшими газдами. Обидві громадки наблизились до села і стали на близькім горбочку. Вчинився якийсь рух, біганина, сміхи і крики. В середині видно було чотири особи, що стояли близько себе, за ними Митро з палицею і що хвилі грозив нею в сторону утікаючих дівчат. Парубки і дівчата розпочали межи собою війну, розвалюючи то купини, то лупаючи береги потока за деревиною і землею, котрою обкидували себе обопільно, щедро і густо. І війна ішла про неабияку річ. Дівчата хотіли відбити Зоню і Меланю, що їх парубки повязали за руки грубими перевеслами з трави та попривязували рука до руки: Меланю з Петром, а Зоню з Павлом. Зоня і Меланя не мали чим викупити своїх застав, а Петро і Павло ходили з дівками без дозволу на черниці.

Дарма, що Зоня і Меланя клялися на чім світ стоїть, що не кварту, а горнець горівки поставлять парубкам; дарма, що вже всі дівки разом прирікали ще нині на музиках викупити застави; дарма, що через цілу дорогу силувались то підступом то силою відбити своїх товаришок, або страшили війтом, радою. — Митро мовчав, як той Камінь Турецький, що стоїть край дороги в лісі.

— Ні — каже — не вірю дівоцькому накорінкови, поки не побачу перед собою викуп на власні очі. Жіноче слово — як на воді піна, як мертва погода; я вже нераз попікся на дівочій правді.

Послідну, завзяту і горячу боротьбу програли дівки, подались під напором парубків, розбіглись по корчах, а хлопці спокійно повели вязанців до вдови Гануськи, де бувало відбувались то вечерниці, то танці та музики.

— Свят еси Господи! — крикнула Гануська, побачивши повязаних за руки дівчат з парубками.

— А се що такого?

— Справляємо Петра тай сватанки на памятку!

Зоня і Меланя як калина зацвили на лицях, а густий піт, наче роса краплиста, виступив на чоло.

— А що, тітко Ганусько, добрі будуть пари, — озвався з реготом Петро.

— Нівроку, нівроку, коби лиш Бог позволив діждати! — відповіла Гануська.

— А Бог би тебе побив, а він ще сміється!... — каже Меланя, і почала сіпати рукою.

— Ба, ба, не дурні вязали! — відповів Петро.

За хвилю збіглося людей повна хата і сіни. Прийшла Меланина мати, прийшов і Зонин отець.

— Ба, та як? За що ви наші діти так осмішили? — питає грізно, похитуючи головою, Зонин отець, Максим.

— Ет, хтоби їх смішив! — відізвався поважно Митро — заручини справляємо. Не було чим руки їм звязати, а добрим сватам Панбіг травичку під руки підслав; все то божий дар.

Старий Максим і Меланина Сенька видивили на Митра зачудовані очі.

— Та які заручини? — питають обоє в один голос.

— Як то які? Або ви не видите? Петро засватав Сенчину Меланю, а Павло вашу Зоню.

— Ба та як? — питає знов здивований Максим.

— Най вам парубки і дівчата скажуть; нас там було більше, не лиш я сам. В лісі сватанки, а тут зробимо при вас заручини славні, щоби люди знали, як у нас петрують... Хлопці! Ану, по Петрових та Павлових старих, аби так не казали, що без них зробилось.

Повязані пари самі не знали, що сам Бог звяже, нам не розжартує, чи таки направду. А сказати по правді, хлопці, а ще більше Зоня і Меланя не були від того. Хлопці як соколи, дівки як зазулі. І на десятім селі таких не дібравби, хоч з світлом шукай!

Парубки рухнулись:

— А можеби і музику, Митре?

— Кличте і музику, най ж люди знають, що то не старі, а самі парубки сватають, та заручини справляють.

— Ой, Бог би його побив — заголонили на хаті дівки-відданиці, — та вже й от направду.

А Зоні і Мелані аж руки стряслися.

— Не дурійте, хлопці — почав знова Максим — пустіть дівок най ідуть до дому. Не робіть сміху!

— Ого! — засміявся Митро, — а за ним парубки і дівчата — що сам Бог звиже, нам не розвязати: так у церкві кажуть.

— Ба, та як?

— А так — каже Митро — що раз сталося, те вже не відстане. Шліть по могорич, випемо на щастя. Чей не схочете, щоби вас тай вашу дочку люди висміяли. А з парубками — то не з Грицем справа. На що раз наважать, того і діпнуть. Так повинно бути! Правда, парубки?

— Таки так, посилайте, діду, за могоричем; випемо на щастя!

— Ба, та як? Я вам ще могорич приносити маю?! — крикнув розлючений Максим.

— Ми самі принесемо, ви лиш гроші дайте! Ваша Зоня і Сенчина Меланя самі навіть застав на могорич дали. От дивіться!

— Ба, та як?

— А так, позенити сибеників та вітрогонів, позенити, най так не брикають, ааа! — зашепелів старий Прокіп, входячи до хати; позенити їх! А де вони, най ся хоць подивлю, ци є на сьцьо! Еге! Ади!

В хаті настав реґіт. А на Прокопа лишень оком кинь, мусиш сміятися, такий був дотепний, хоч уже і волос літа побілили.

— А де ви, старі? Цього сьтоїте, виваливши сліпаки. як біцьков на нові ворота; по могориць, по могориць, най сьи діти зенять та здорові дихають; мозе і я попри них пордійку ськонсьтую. Позенити псявірі! Ааа!

І де вже лиш Прокіп свої пальці вмочить, там на його таки стати мусить. А хлопці не голіруч коло Прокопа запопадали. До пізної ночі гуляли у вдови Гануськи, поки підхмелений та розохочений Максим не став хиляти шапкою перед Прохопом.

— Свате, то моя дитина, — каже — най же і в моїй хаті сватанки кінчаться...

Зараз таки в неділю голосили перші оповіди Петра з Меланею, а Павла з Зонею. Митро вийшов з церкви та став коло парубків.

— Доброго ти Петра умієш справляти! — обізвалось кілька газдів.

Митро усміхнувся, парубки загуділи в один голос:

— А правда? Нехайся сотий кає!

(Конець).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за серпень 1929 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Барнич Евдокія.
В. 22. Стегніцький Петро.
В. 34. Салак Микола.
В. 42. Лелет Мирослав.
В. 44. Стефанчик Олена.
В. 55. Кіндзерева Антін, Кульчицький Антін.
В. 56. Вітенко Іван.
В. 62. Ціхоцький Йосиф, Ціхоцька Ева.
В. 63. Барна Магдалина, Зубик Іван.
В. 65. Левщун Іван, Фецуда Михайло.
В. 73. Стрембіцький Кароль.
В. 89. Ванат Марія.
В. 97. Гук Параска, Мельничук Юрій.
В. 104. Лайкош Марія.
В. 112. Романович Домініка.
В. 120. Греча Анна.
В. 142. Левчак Олена.
В. 155. Масій Ольга.
В. 156. Береска Фавронія, Сабат Юсиф.
В. 161. Гешкевич Іван.
В. 165. Мельник Йосиф.
В. 168. Космина Стефан.
В. 170. Рейнгардт Катерина, Рейнгардт Анна.
В. 173. Кучаньский Іван.
В. 178. Бурин Марія, Стуса Катерина.
В. 181. Сулима Михайло, Сулима Зофія.
В. 188. Крохмалюк Марія.
В. 195. Демчар Андрій, Демчар Павло.
В. 206. Мостіцький Семен.
В. 207. Бутинський Олекса.
В. 211. Березовська Марія.
В. 221. Паховка Олекса.
В. 227. Шуманський Василь.
В. 232. Беднарчик Андрій.
В. 251. Гоїк Марія, Пацула Данило.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 270. Венгер Василь.
В. 276. Бахур Катерина, Ганевич Евфрозина.
В. 277. Нестор Марія.
В. 286 Барна Анна.
В. 293. Чорнюк Михайло, Чорнюк Анна.
В. 299. Макогон Андрій, Макогон Ксеня.
В. 309. Варян Іван.
В. 310. Кінаш Григорій.
В. 335. Гайдамаха Микола.
В. 338. Бачинська Марія, Гагатко Юрій, Проціанин Катерина, Проціанин Іван.
В. 359. Левенець Йоанна.
В. 361. Свистун Кондрат.
В. 369. Литвин Кирило.
В. 373. Громоцький Іван.
В. 384. Ільчишин Зофія, Яворська Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Роговська Олена, Роговський Константин.
В. 8. Кривчун Ігнатій, Лесняк Іван, Коваль Андрій, Матала Іван.
В. 13. Спак Терен.
В. 20. Біда Василь, Федорів Іван.
В. 21. о. Ялечко Йосиф.
В. 28. Гузій Марія, Гузій Іван.
В. 31. Якубів Григорій.
В. 34. Евзиега Василь, Оберц Антін, Бандирський Іван, Камінський Іван.
В. 45. Шайняк Катерина, Шайняк Микола.
В. 55. Семенків Яків.
В. 61. Максимчак Онуфрій.
В. 64. Клипка Анна, Клипка Михайло.
В. 96. Ревт Сенько.
В. 98. Мінкевич Йосиф, Мінкевич Олекса, Рабада Петро.
В. 147. Грабовська Марія.
В. 200. Харишин Дмитро, Харишин Параска.
В. 217. Савульський Микола, Шереметa Іван, Шеремета Марія, Савульська Марія.
В. 222. Комарніцький Ігнатій.
В. 227. Джемлик Михайло.
В. 254. Вовк Михайло.
В. 262. Зановяк Йосиф.
В. 266. Федишин Стефан, Федишин Еля, Нищей Микола.
В. 268. Громяк Михайло, Михалюк Гаврило, Омелян Іван, Омелян Петро, Петришин Олекса, Сенків Онуфрій, Баврик Іван, Михалюк Текля, Омелян Марія, Омелян Данило.
В. 274. Полянський Михайло.
В. 276. Тер Михайло, Цибак Василь, Гриневич Павло, Махник Теодор, Сомар Теодор, Тер Ева, Савка Йосиф.
В. 288. Гураль Данько, Когут Іван.
В. 300. Гумен Федько, Куцоба Йосиф, Катинський Теодор, Макар Стефан, Олексюк Анна, Прач Петро, Парафін Ілько, Тиркала Іван, Возьний Теодор, Возьна Федуня, Гумен Зосія, Лесінський Василь.
В. 301. Смаль Микола, Баранок Дмитро.
В. 304. Ваврів Сенько, Новак Михайло.
В. 315. Яворський Теодор.
В. 317. Лучишин Павло.
В. 321. Мартинів Григорій.
В. 324. Волошин Іван.
В. 327. Катола Іван.
В. 365. Шкурат Михайло.
В. 381. Драч Теодор.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 36. Квасниця Анастазія.
В. 75. Гошко Петро.
В. 123. Федюк Юрій.
В. 127. Фльорко Микола.
В. 159. Сахрун Григорій.
В. 161. Ясеніцький Василь, Дрозд Юрій.
В. 179. Сопко Магдалина.
В. 182. Голят Леон.
В. 196. Костів Петро.
В. 204. Чорній Іван.
В. 206. Сусла Онуфрій.
В. 245. Аноффи Микола, Швед Катерина.
В. 275. Качоровська Кароліна.
282. Туркевич Гаврило.
В. 292. Бенько Іван, Бенько Ева.
В. 320. Подоляк Іван, Подоляк Павлина.
В. 361. Пасічник Дмитро.
В. 383. Овчарик Стах, Вівчарик Михайло, Вівчарик Евдокія, Хоміцький Теодор.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Гордон Неті, Новак Фемія, Тирліс Анна, Смалець Іван, Смалець Варвара.
В. 20. Блаватник Стефан, Дмитришин Петро.
В. 24. Бендус Дмитро, Бендус Антін.
В. 28. Лукашук Федько, Лукашук Катерина.
В. 31. Пепер Августин, Майкович Олекса, Мищишин Константин, Пепер Марія.
В. 33. Табінська Анна.
В. 38. Бобровська Розалія.
В. 44. Федорчук Павло, Парубочин Іван.
В. 45. Сопрун Михайло.
В. 54. Журавецький Петро.
В. 60. Сісак Микола.
В. 63. Вархоляк Марцель.
В. 69. Тацяк Марко.
В. 77. Крутій Василь, Киндибалюк Петро, Крута Михаліна, Поморянський Михайло.
В. 76. Тофіль Олена.
В. 85. Шипула Володимир.
В. 94. Возбранюк Володимир, Возбранюк Домініка.
В. 96. Лацик Матвій.
В. 106. Шимків Григорій.
В. 108. Ягнюк Анна, Ягнюк Іван.
В. 112. Юнич Анна.
В. 113. Слумарій Теодор.
В. 120. Боліх Антін, Постол Йосиф.
В. 126. Керніцький Теодор, Шийка Настя, Шийка Юрій, Бойтко Йосиф.
В. 127. Качор Лука, Кокінда Григорій, Самулбяк Марта, Братон Дмитро.
В. 133. Павлусь Стефан.
В. 137. Ломпарт Марія.
В. 142. Дидзик Григорій.
В. 146. Блажевська Олександра, Блажевський Ілько, Шляхтич Василь.
В. 147. Біленький Іван, Любінецька Марія, Любінецький Андрій, Панчишин Елисавета.
В. 155. Ліщавка Павло.
В. 157. Гаврик Іван.
В. 164. Поточняк Іван.
В. 167. Теплий Іван.
В. 170. Качмарик Антін.
В. 177. Франків Іван, Франків Анеля.
В. 192. Колосович Михайло.
В. 200. Квасниця Семен, Квасниця Розалія.
В. 211. Белей Василь, Казенко Юліян.
В. 213. Гураль Варвара, Гураль Андрій, Ощуст Володимир, Ощуст Василь, Ощуст Анна, Зимяк Наум, Сокальчук Йосиф.
В. 217 Цимбаліста Олекса, Головка Іван, Максимців Іван, Свереда Григорій, Кучмій Микола, Швед Михайло, Панчишин Василь, Тихий Григорій.
В. 218. Стохмаль Михайло.
В. 229. Тилявський Михайло.
В. 230. Прибус Іван.
В. 231. Гоцко Сузанна.
В. 235. Богаченко Іван.
В. 249. Шикуліца Михайло, Кузак Прокоп.
В. 247. Турніцький Андрій.
В. 260. Пісьо Анна, Пісьо Василь.
В. 265. Ілевич Прокоп.
В. 266. Бодак Григорій, Климків Михайло, Дух Іван, Дух Антоніна.
В. 268. Евчун Василь, Меліш Дмитро.
В. 276. Кміт Володимир, Косарич Юрій, Гогнят Стефан.
В. 288. Ферніок Вікторія, Пундяк Пантелеймон, Каплун Іван.
В. 299. Гливка Олекса.
В. 301. Білик Стефан, Кошинський Теодор, Білик Катерина, Мотлюк Микола.
В. 309. Яблонський Теодор.
В. 319. Пащенко Андрій.
В. 320. Крячковський Олекса.
В. 338. Гльоц Кароль, Гльоц Розалія.
В. 330. Рижак Федор, Біловус Семен.
В. 344. Пастух Микола.
В. 349. Громяк Адам.
В. 356. Крашевська Анастазія.
В. 361. Вуйванко Прокоп, Тинько Юстина.
В. 363. Піндур Стефан.
В. 369. Кококівська Манька.
В. 370. Завадський Данило.
В. 400. Селевич Валентій, Дева Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 15. Хоміцький Теодор.
В. 63. Квасниця Яків.
В. 68. Топоровський Ігнатій, Топоровська Анастазія.
В. 90. Матковський Йосиф.
В. 91. Ясеніцький Василь.
В. 98. Овчарик Стах, Починок Дмитро, Вівчарик Михайло, Вівчарик Евдокія.
В. 120. Деленко Іван.
В. 121. Косців Семен.
В. 142. Рощкевецький Іван.
В. 163. Дрозд Юрій.
В. 170. Качоровська Кароліна.
В. 174. Гнатишак Матвій.
В. 185. Аноффи Микола, Швед Катерина.
В. 225. Грешків Іван.
В. 229. Федюк Юрій, Сахрун Григорій.
В. 241. Сусла Онуфрій.
В. 243. Шавала Олекса.
В. 260. Демчина Микола, Кашляк Іван, Кашляк Анастазія, Повянда Дмитро, Шемела Стефан, Шемела Парасія, Шемела Михайло, Василюк Василь, Василюк Настуня, Бутеков Марія, Бутеков Ефрем, Демчина Юлія.
В. 273. Сута Семен, Сута Катерина.
В. 281. Гавадзин Лука.
В. 288. Николаїв Анастазія.
В. 332. Радванський Михайло, Радванська Катерина.
В. 369. Андрусів Ілія.
В. 373. Сопко Марія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Хрущ Микола.
В. 8. Криса Антін.
В. 10. Студент Анна.
В. 25. Ядловський Семен.
В. 28. Дудач Михайло.
В. 77. Фільц Теодор.
В. 117. Костецький Іван.
В. 161. Дзюбінська Анна.
В. 163. Дуда Марія.
В. 221. Грабек Михайло, Швець Михайло.
В. 331. Гурман Семен.
В. 367. Андіїв Микола.
В. 379. Нагорняк Григорій.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком липня 1929 р. в У. Н. С. було повнолітніх членів	20,952
В місяці серпні 1929 р. принято нових	69
В місяці серпні 1929 р. принято наново	85
В місяці серпні 1929 р. принято з переступними листами	26
В місяці серпні 1929 р. принято з інших кляс обезпечення	11
Разом	21,143
В місяці серпні 1929 р. суспендовано	140
В місяці серпні 1929. відійшли з переступними листами	44
В місяці серпні 1929 р. відійшли до інших кляс обезпечення	11
В місяці серпні 1929. померли	14
Разом	200
З кінцем місяця серпня 1929 р. в У. Н. Союзі було повнолітніх членів	20,943

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	14
В клясі А.	на $ 250	400
В клясі А.А.	на $ 500	5,878
В клясі Б.	на $ 750	913
В клясі С.	на $1000	13,009
В клясі В.В.	на $7500	292
В клясі С.С.	на $2000	96

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	55
В клясі О-1000	на $1000	42
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	1
В клясі О-2500	на $2500	
В клясі О-3000	на $3000	

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	44
В клясі Р-1000	на $1000	61
В клясі Р-1500	на $1500	
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	
В клясі Р-3000	на $3000	

Обезпеченне платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	59
В клясі Е-1000	на $1000	66
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	2
В клясі Е-2500	на $2500	
В клясі Е-3000	на $3000	
Разом		20,943

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ. НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 5. Барнич Анна, Барнич Марія.
В. 40 Гаврилів Броніслава, Свідерський Володимир.
В. 43. Городиський Омелян, Городиський Йосиф.
В. 44. Демчук Евген.
В. 45. Заболотна Марія.
В. 56. Фрей Анна, Фрей Іван.
В. 64. Верхолюк Розалія, Верхолюк Іван, Верхолюк Олена.
В. 65. Малиняк Іван, Малиняк Микола.
В. 72. Брійньовська Катерина, Слоньовська Марія.
В. 73. Педченко Леон, Педченко Катерина, Педченко Василь, Педченко Тимофій.
В. 76. Теребух Стефанія.
В. 83. Квасіцький Володимир, Квасінська Марія, Квасінський Михайло.
В. 94 Бобій Олена.
В. 97. Савчин Маргарета, Савчин Михайло.
В. 116. Ткач Андрій.
В. 136. Сус Катерина.
В. 168. Марків Анна.
В. 174. Саврин Володимир.
В. 179 Бартиш Емілія.
В. 182. Красічук Теодор.
В. 213. Вишиваний Юрій, Вишиваний Мирослав, Кук Іван.
В. 221. Код Марія, Код Стефанія.
В. 223. Ковальскевич Елисавета.
В. 232. Пандрак Юрій.
В. 234. Ільків Розалія, Рудницька Анна, Рудницька Зузанна.
В. 239. Хрунь Олекса, Хрунь Михайло.
В. 245. Ільчук Ірина, Гавришкевич Олекса, Канюк Геновефа.
В. 247. Качмар Теодор.
В. 270. Струж Марія, Струж Анна, Струж Емілія, Струж Текля.
В. 274. Гула Микола, Гула Теодор, Гула Михайло, Гула Василь, Гула Іван.
В. 276. Затхей Михайло, Полюга Дорота, Гуда Юрій, Гебет Марія, Антошек Олена, Гебет Йосиф, Затхей Дмитро.
В. 277. Маслоха Михайло, Курко Павло, Курко Петро, Маслоха Дмитро, Маслоха Петро, Курдина Анастазія.
В. 282. Осіпний Петро, Трач Яків, Трач Володимир, Трач Олена, Трач Богдан.
В. 283. Яськів Михайло.
В. 295. Когут Марта, Когут Анна, Когут Олена, Когут Маргарета.
В. 342. Бебкович Михайло, Вуй Стефан, Казевич Анна.
В. 349. Семенюк Ольга, Семенюк Марія.
В. 364. Лев Анастазія, Лев Іван, Лев Марія.
В. 367. Сподарик Марія.
В. 369. Федорович Марія.
В. 384. Стехна Зофія, Фуйка Анна, Фуйка Андрій.
В. 396. Романів Василь, Романів Іван, Цілюпа Ольга, Цілюпа Анна.
В. 400. Сеймівська Катерина, Кондор Йосиф, Кондор Павло, Кондор Юлія, Кондор Стах, Кондор Мілька, Сеймівський Григорій, Кондор Михайло, Сеймівська Марія, Кондор Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 31. Якубів Франя, Якубів Марія, Якубів Стефан, Якубів Юрій.
В. 34. Оберц Марія, Оберц Іван.
В. 45. Шайняк Роман, Шайняк Теодор.
В. 86. Федоришин Йосиф, Федоришин Іван, Федоришин Елисавета, Федоришин Мелянія.
В. 147. Панчишин Елисавета, Панчишин Анна, Панчишин Іван, Панчишин Марія, Панчишин Олекса, Панчишин Йосиф.
В. 200. Харишин Микола.
В. 206. Рогозин Текля.
В. 217. Савульський Іван.
В. 268. Баврик Марія, Михалюк Володимир, Михалюк Евгенія, Михалюк Ольга, Махалюк Леон.
В. 288. Крокош Едвард, Крокош Тадеуш, Крокош Бронко, Крокош Маня, Крокош Розалія.
В. 300. Гумен Микола, Сціленяй Дмитро, Ланчка Анна, Крупняк Теодор, Крупняк Марія, Липка Андрій, Крупняк Михайло, Катинський Дмитро, Сцілена Ірина, Катинський Михайло, Сцілена Марія, Катинський Іван, Сцілена Іван, Олексюк Катерина, Сціленяй Юрій.
В. 370. Гаврон Станислава, Гаврон Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 137. Ільницький Михайло.
В. 204. Чорна Ольга, Чорна Стефанія.
В. 282. Туркевич Микола.
В. 383. Вівчарик Зофія, Вівчарик Олена.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 2. Будин Анна, Кревіцький Іван.
В. 13. Крушельницька Ольга, Крушельницький Іван.
В. 24. Бендус Стефан.
В. 28. Лукашук Ольга, Лукашук Петро, Лукашук Анна, Лукашук Стефан, Лукашук Василь, Лукашук Зофія.
В. 35. Матолич Ольга, Матолич Федь.
В. 44. Бойко Марія, Бойко Анна, Бойко Ольга, Бойко Стефан, Бойко Йосиф.
В. 45. Дубас Іван, Дубас Петро.
В. 58. Романяк Роман.
В. 63. Бобак Олена.
В. 76. Тофіль Йоанна, Тофіль Володимир.
В. 85. Гут Олена, Шепула Іван, Шепула Михайло.
В. 112. Ананевич Іван.
В. 127. Братон Марія.
В. 142. Ясловський Йосиф.
В. 146. Блажовська Ірина, Блажовська Мирослава.
В. 177. Мартиневич Ольга, Мартиневич Фред.
В. 185. Куцера Стах.
В. 198. Мудрик Анна, Мудрик Геня.
В. 200. Квасниця Іван, Квасниця Анастазія, Квасниця Василь, Квасниця Марія.
В. 206. Бухтик Евдокія, Бухтик Іван, Бухтик Олена, Романський Володимир.
В. 213. Гураль Василь, Гураль Марія, Ощуст Йосиф, Ощуст Михайло, Ощуст Марія, Ощуст Мирослав, Гураль Іван.
В. 260. Пісьо Петро, Пісьо Анастазія, Пісьо Феня, Пісьо Анна, Пісьо Юрій.
В. 299. Гливка Іван.
В. 301. Білик Петро, Білик Зофія, Білик Григорій, Білик Теодор, Білик Ольга.
В. 305. Касян Ольга, Касян Дарія.
В. 338. Гльоц Марія, Гльоц Павло, Гльоц Петро, Гльоц Михайло, Гльоц Анна.
В. 342. Гамадик Йосиф.
В. 349. Громяк Надія, Громяк Іван.
В. 364. Волянський Іван.
В. 367. Сподарик Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 68. Топоровський Стефан.
В. 90. Матковська Марія.
В. 98. Вівчарик Зафія, Вівчарик Олена.
В. 260. Василюк Анна, Василюк Михайло, Василюк Наталка, Шемела Анна, Василюк Петро, Шемела Михайло, Демчина Богдан, Демчина Тарас, Демчина Володимир, Шемела Іван, Демчина Ольга.
В. 273. Сута Іван, Сута Яків, Сута Михайло, Сута Анастазія, Сута Володимир.
В. 281. Гавадзен Володимир.
В. 288. Николаїв Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 22. Стегніцький Петро.
В. 44. Стефанчик Олена.
В. 56. Вітенко Іван.
В. 63 Зубик Іван, Барна Магда.
В. 104. Лайкош Марія.
В. 120. Греча Анна.
В. 142. Левчак Олена.
В. 155. Масій Ольга.
В. 168. Космина Стефан.
В. 188. Крохмалюк Марія
В. 227. Шуманський Василь.
В. 309. Варян Іван.
В. 338. Бачинська Марія, Проціанин Катерина, Проціанин Іван, Гагатко Юрій.
В. 352. Ковалик Марія.

ПОМЕРШІ ДІТИ.

В. 29. Коваль Йосиф.
В. 160. Варноковський Олекса.
В. 237. Заплітний Павло.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком серпня 1929 р. в У. Н. С. було дітей членів	14,098
В місяці серпні 1929 р. принято нових	108
В місяці серпні 1929 р. принято наново	48
В місяці серпні 1929 р. принято з переступними листами	6
Разом	14,260
В місяці серпні 1929 р. суспендовано	76
В місяці серпні 1929 р. відійшли з переступними листами	22
В місяці серпні 1929 р. відійшли до повнолітніх членів	18
В місяці серпні 1929 вмерли	3
Разом	119
З кінцем місяця серпня 1929 р. в У. Н. С. було дітей членів	14,141

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,993
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,148
Разом	14,141
З кінцем місяця серпня 1929 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	35,084

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союзу повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць серпень 1929 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (вересня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої як і на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця вересня 1929 року, то в жовтні 1929 мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяці серпні 1929 р. взяли переступні листи, а еще досі не зголосилися до іншого правильного істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяці вересні 1929 р., бо на другий місяць, то є в жовтні 1929 р. стратять всі членські права і мусітимуть бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.